

CENTAR ZA NESTALU I
ZLOSTAVLJANU DJECU

POLUDNEVNI BORAVAK ZA DJECU S PROBLEMIMA U PONAŠANJU „LEGOSI U CENTRU“

* Lega/legos osječki je žargon za prijatelja pa otuda i naziv projekta „Legosi u centru“ - poludnevni boravak zamišljen je kao oaza prijateljstva i kutak za naše legose ispunjen zanimljivim aktivnostima u kojima će se korisnici moći izraziti i unaprijediti svoje vještine, te zajedno s voditeljicama stvarati pozitivno okruženje u kojem se svaki legos osjeća dobrodošlo.

O udruzi Centar za nestalu i zlostavljaju djeću

Citat koji najbolje opisuje rad Centra:

"Nikada nemojte sumnjati u činjenicu da mala skupina promišljenih i zabrinutih građana može promijeniti svijet. Uistinu, dosad su ga jedino oni i mijenjali."

Centar za nestalu i zlostavljaju djeću neprofitna je udruga osnovana 2006. godine u Osijeku po uzoru na slične organizacije u svijetu. Motiv za osnivanje Centra bio je nedovoljna zaštite djeće od svih oblika zlostavljanja, a na početku Centar je svoj rad usmjerio na zaštitu djeće od seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja putem interneta te prevenciju širenja dječje pornografije i pedofilije, ali i drugih oblika zlostavljanja vezanih uz uporabu interneta.

Razvoj računala, novih komunikacijskih servisa, sve veća popularnost i upotreba mobitela i interneta doveli su do širenja novih oblika društveno neprihvatljivih ponašanja koji utječu na psihosocijalni razvoj djeće i mladih jer su oni i najčešći korisnici moderne računalne tehnologije. Zbog bojazni od svih negativnih utjecaja koje donosi internet, a koje katkada sa sobom donose i fatalne posljedice po psihičko, mentalno ili fizičko zdravlje djeće i mladih odlučili smo doprinijeti njihovoj zaštiti. Kako je internet mjesto na kojemu, barem u Hrvatskoj, ne postoji usustavljen mehanizam kontrole sadržaja u sklopu državnog aparata, odgovornost ostaje na djeci i mladima, a ponajviše na roditeljima koji bi trebali kontrolirati djecu u korištenju interneta. Metode našega rada usmjerene su na senzibiliziranje, informiranje, edukacije i računalne proizvode zaštite.

Centar je proveo razne projekte s ciljem smanjenja slučajeva zlostavljanja djeće u Hrvatskoj, ali i susjednim zemljama u kojima Centar otvara svoje podružnice. Projekti koje je Centar provodio: tiskanje edukativnih brošura o opasnostima interneta (2007. godina), edukativna radionica po osnovnim školama u sklopu projekta „Sigurni na internetu“, ugradnja zaštitnih servera u osječkim i varaždinskim osnovnim školama - projekt „Sigurniji internet u školama“ (2009.), otvaranje podružnice u Republici Srbiji (svibanj 2010. godine), predstavljen prvi računalni program za zaštitu na internetu na hrvatskom jeziku „Sigurni na Internetu SINI“.

Projekti koje Centar trenutno provodi:

- Savjetovalište za djecu, mlade i obitelj
- Poludnevni boravak „Legosi u centru“
- Pomoć u učenju – „Budi mi legos“
- Nacionalni telefon za nestalu djecu 116 000
- Stop trgovini 116 000
- WEB detektivi
- Ne e – nasilju
- Okreni leđa ovisnosti
- Prijavi i zaustavi
- Mentorski program „Postani mi legos“

Rad Centra prate i podržavaju Pravobraniteljica za djecu, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, srodne organizacije, lokalna zajednica, mediji te neki gospodarski subjekti.

Voditelj Centra za nestalu i zlostavljaju djeću

Tomislav Ramljak

NAŠI KONTAKT PODACI SU:

Centar za nestalu i zlostavljaju djecu

Adresa: J. J. Strossmayera 1/I

Osijek, Hrvatska

Telefon: 031 / 272 953

Fax: 031 / 777 600

Email: info@cnzd.org

Web-stranica: www.cnzd.org

Voditeljice poludnevnog boravka:

Kristina Krulić,

magistra psihologije

Mob: 091 / 6004016

E-mail: kristina@cnzd.org

Tena Zalović,

magistra socijalne pedagogije

Mob: 095 / 9066938

E-mail: tena@cnzd.org

Voditelj Centra za nestalu i zlostavljaju djecu:

Tomislav Ramljak, prvostupnik teologije

Email: tomislav@cnzd.org

Stručni suradnici u Centru za nestalu i zlostavljaju djecu:

Tihana Vidaček, magistra prava

Email: tihana@cnzd.org

Mariana Witovsky, magistra psihologije

Email: mariana@cnzd.org

Vanja Gorjanac, magistra psihologije

Email: vanja@cnzd.org

VIŠE O POLUDNEVNOM BORAVKU

UKRATKO Projekt poludnevnog boravka za djecu i mlade s problemima u ponašanju uključuje pomoć u učenju, organiziranje provođenja slobodnog vremena, individualni i grupni rad s korisnicima i njihovim roditeljima, suradnja sa školom i relevantnim institucijama (CZSS, Dom za odgoj djece i mladeži, sud). U poludnevnom boravku zaposlene su dvije stručne djelatnice— psihologinja i socijalna pedagoginja – koje će u dvije smjene organizirati i provoditi planirane aktivnosti te pratiti napredak korisnika, a u provođenju raznih aktivnosti će im pomoći volonteri/ke.

Projekt poludnevnog boravka je nova usluga Centra za nestalu i zlostavljaju djecu (CNZD) koja uključuje preventivni i tretmanski rad s djecom i mladima koja su trenutno neuspješna ili manje uspješna, s općim ciljem usmjeravanja njihovog pozitivnog razvoja i otklanjanja rizičnih čimbenika, uz istovremeno jačanje zaštitnih čimbenika, odnosno korisnike će se osposobljavati za kvalitetan samostalan život i kvalitetnu integraciju u užu i širu društvenu sredinu, uz maksimalno uključivanje svih odgojno-obrazovnih čimbenika u proces (re)socijalizacije i (re)integracije.

Ovaj trogodišnji projekt je sufinanciran od strane Ministarstva socijalne politike i mladih i provodi se u partnerstvu s Domom za odgoj djece i mladeži Osijek, a upućivanje korisnika obavlja Dom za odgoj djece i mladeži Osijek rješenjem Centra za socijalnu skrb ili Suda za mladež.

Ciljana skupina korisnika obuhvaćenih aktivnostima su djeca i mladi s problemima u ponašanju i maloljetni počinitelji kaznenih djela osnovnoškolske (7 – 14 godina) i srednjoškolske dobi (14 – 18 godina) uglavnom sa područja grada Osijeka. Maksimalni kapacitet poludnevnog boravka je 12 korisnika podijeljenih u 2 smjene. Projekt „Legosi u centru“ pružanjem usluga poludnevnog boravka djeci i mladima s problemima u ponašanju te maloljetnim počiniteljima kaznenih djela daje svoj doprinos procesu izgradnje sustava izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, a u cilju prevencije izdvajanja pripadnika ciljane skupine iz obiteljskog okruženja i lokalne zajednice.

Korisnici poludnevnog boravka upućuju se temeljem različitih pravnih temelja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj:

- Kao usluga skrbi u obitelji i lokalnoj zajednici prema Zakonu o socijalnoj skrbi (NN 157/13)
- Kao mjera stručne pomoći i potpore prema Obiteljskom zakonu (NN 75/14, 83/14)
- Kao odgojna mjera prema Zakonu o sudovima za mladež (NN 84/11, 143/12, 148/13)

CILJEVI U RADU POLUDNEVNOG BORAVKA

Opći ciljevi:

- **Sekundarna i tercijarna prevencija problema u ponašanju**
- Izvršavanje školskih obveza
- Pružanje podrške u uspješnoj (re)socijalizaciji
- Promjena sustava vrijednosti, stavova, ponašanja
- Usvajanje i razvijanje radnih, higijenskih i kulturnih navika
- Poticanje i razvoj pozitivnih interesa, vrijednosti, stavova, orijentacije
- Pravilna integracija u užu socijalnu sredinu (obitelj, škola)
- Adaptacija i integracija u širu socijalnu sredinu
- Osnaživanje obitelji s djecom koja ispoljavaju probleme u ponašanju

Specifični ciljevi

- Formiranje pozitivne grupne dinamike i kohezije
- Učenje i usvajanje socijalnih vještina (kvalitetna komunikacija, jačanje samopouzdanja, uvažavanje i poštivanje autoriteta, poštivanje različitosti, smanjivanje predrasuda i dr.)
- Poštivanje pravila CNZD i pravila rada u grupi
- Izgradnja odnosa prema sebi i prema drugima te materijalnim i drugim dobrima koja ga okružuju
- Razvijanje kreativnih potencijala
- Razvijanje osobne odgovornosti (svakodnevno izvršavanje obveza, pridržavanje dogovora)
- Pružanje psihosocijalne podrške (korisnicima i njihovim obiteljima)
- Razvijanje informatičke pismenosti i vještina rada na računalu
- Razvijanje vještina za uspješno i odgovorno roditeljstvo

AKTIVNOSTI U POLUDNEVNOM BORAVKU

Djeci i mladima u poludnevnom boravku osigurava se:

Podrška u obrazovanju

- *instrukcije iz predmetnih područja (organiziranje volontera-studenata),*
- *pomoć u učenju i pisanju zadaće,*
- *upoznavanje s prikladnim metodama učenja*

Organizirano provođenja slobodnog vremena

- *radionice za razvoj socijalnih i komunikacijskih vještina,*
- *kreativne radionice,*
- *sportske aktivnosti,*
- *kulturni sadržaji,*
- *edukacija za rad na računalima*

Tretmanski rad s korisnicima

- *individualni*
- *grupni*

Suradnja

- *S roditeljima (redovito obavještanje, individualni i grupni rad),*
- *S nastavnim i stručnim osobljem u školi (praćenje akademskog napretka i ponašanja)*
- *S relevantnim institucijama (CZSS, sud, Dom za odgoj djece i mladeži)*

Obrok

- *doručak*
- *ručak (topli obrok)*
- *užina*

PROGRAM RADA POLUDNEVNOG BORAVKA

PRIJEM KORISNIKA U POLUDNEVNI BORAVAK

Korisnici se upućuju u poludnevni boravak na temelju rješenja Centra za socijalnu skrb i suda, a kroz partnerstvo s Domom za odgoj djece i mladeži Osijek korisnici se preusmjeravaju u poludnevni boravak „Legosi u centru“. Naime, prednosti poludnevnog boravka izvan odgojne ustanove su izbjegavanje stigmatizacije i utjecaja drugih korisnika koji antisocijalnim ponašanjem negativno utječu na korisnike poludnevnog boravka s kojima se neminovno susreću za vrijeme boravka u ustanovi.

Kod prijema u poludnevni boravak „Legosi u centru“ korisnici dolaze u pratnji roditelja/skrbnika s kojima voditeljice obavljaju inicijalni polustrukturirani intervju kojem je svrha upoznavanje s korisnikom, njegovim užim i širim okruženjem, evaluacija usluge poludnevnog boravka te priprema za izradu individualnog programa postupanja. Korisnike se upoznaje s načinom provođenja poludnevnog boravka te dobivaju primjerak „Vodiča za korisnike poludnevnog boravka“ koji je prilagođen dobi korisnika i sadrži sve važne informacije o poludnevnom boravku, udruzi i njenim zaposlenicima.

Pravila ponašanja u poludnevnom boravku utvrđuju se kroz grupni rad s korisnicima, a na isti način korisnike se upoznaje s kućnim redom i rasporedom aktivnosti.

INDIVIDUALNI PROGRAM POSTUPANJA

Svako je dijete jedinstveno.

Nakon upoznavanja i inicijalnog intervjua voditeljice kreiraju općenitiji godišnji individualni programi i znatno konkretniji mjesečni individualni program postupanja zajedno s korisnikom (u izradi sudjeluju i roditelji/skrbnik korisnika, Dom, matična socijalna služba, suradnik suda, odvjetništva i svi zainteresirani čimbenici) ili revidiraju postojeći program koji ukoliko je isti već izrađen.

Individualni program rada obuhvaća područja rada, sadržaje, ciljeve, metode/aktivnosti kojima će se ostvariti ciljevi te vremenske rokove i nositelje aktivnosti, a obavezno je izrađen u suradnji s korisnikom i drugim zainteresiranim stranama. Osnovni princip prilikom izrade individualnog programa rada jest maksimalna individualizacija, a izrađeni program je u funkciji konkretnog korisnika, njegovog uspjeha u promjeni ponašanja i integraciji u okolinu. Prilikom izrade individualnog programa postupanja vodi se računa o svim aspektima života i rada korisnika: psihosocijalna obilježja korisnika, uže i šire okruženje u kojem je živio, njegove potrebe, nivo obrazovanja, interesi, sposobnosti, mogućnosti utjecanja na promjenu ponašanja i slično. Kroz individualni program rada razrađuju se s obzirom na svakog konkretnog korisnika sljedeća područja: odnos prema sebi, odnos prema drugima, odnos prema prirodi, prema obrazovanju, zdravstveno-rekreaciono područje i odnos prema

radu, razvoj interesa, te odnos prema vlastitom PUP-u. Program se preispituje na mjesečnoj bazi kako bi prilagodio specifičnim promjenama i kako bi se pratio napredak korisnika.

SURADNJA S INSTITUCIJAMA

Za tretiranje neprihvatljivog ponašanja nužna je suradnja.

Voditeljice poludnevnog boravka i drugi zaposlenici CNZD dužni su surađivati s Centrom za socijalnu skrb, policijom i sudom te im sukladno dogovoru dostavljati potpuna i redovita izvješća i informacije o korisnicima kada ih isti zatraže.

Radi praćenja akademskog postignuća i ponašanja u školskom okruženju voditeljice će redovito kontaktirati s pedagoškim osobljem u školi koju korisnik pohađa te ih informirati o napretku korisnika u smislu savladanog gradiva i navikama učenja, te općenito o korisnikovim mogućnostima i načinima prilagodbe gradiva kako bi postigao što bolji akademski uspjeh.

RAD S OBITELJI

Posebni značaj daje se radu s roditeljima/skrbnicima korisnika poludnevnog boravka. S obzirom na to da je među činiteljima okruženja obitelj najvažnija i najbliža djetetu, prateći uspješne modele intervencija usmjerili smo rad na cijelu obitelj korisnika. Intervencije koje uključuju cijelu obitelj učinkovitije su od onih koje se poduzimaju isključivo s djecom odnosno mladima ili roditeljima. No još je važnije da intervencije koje u središte stavljaju isključivo dijete, bez uključivanja roditelja ili obitelji, mogu imati i negativan učinak na obiteljsko funkcioniranje (Ferić, 2002.), a iz tog razloga voditeljice će individualno i grupno raditi s roditeljima korisnika poludnevnog boravka.

PODRŠKA I MENTORIRANJE PROJEKTA

Projekt „Legosi u centru“ se u potpunosti realizira u partnerstvu s Domom za odgoj djece i mladeži Osijek. Dom ima dugogodišnje bogato iskustvo u provođenju tretmana poludnevnog boravka, a prema naputcima sadržanim u Planu deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. – 2016. godine, započeli su s procesom deinstitutionalizacije te jedan dio korisničke populacije preusmjerili izvan odgojne ustanove. Izdvajanje poludnevnog boravka za djecu s problemima u ponašanju izvan institucije ima brojne prednosti budući da kod ove skupine korisnika problemi u ponašanju nisu toliko intenzivni kao kod korisnika smještenih u ustanovu pa je izdvajanjem omogućen preventivni rad s korisnicima.

Partnerstvom se osigurava kvaliteta tretmana budući da Dom za odgoj nastupa kao mentor i osigurava podršku poludnevnom boravku „Legosi u centru“. Dom preusmjerava

korisnike, sudjeluje u izradi individualnog programa postupanja, nadzire kvalitetu pružanja usluge i dr.

Drugi partner je Osnovna škola Svete Ane iz Osijeka koja osigurava prostor za provođenje sportskih aktivnosti.

VOLONTERSKI RAD

Centar za nestalu i zlostavljaju djeću u svojoj bazi ima više od sto volontera s kojima je ostvaren prethodni kontakt, a također vrlo rado primamo i nove volontere koji su zainteresirani za stjecanje novih iskustava.

Volonterski rad s korisnicima poludnevnog boravka u pravilu je usmjeren na davanje instrukcija iz područja koje je blisko volonteru s obzirom na njegovo usmjerenje te općenito pomoći u pisanju zadaće i učenju. Volonteri se također mogu uključiti u provođenje radionica i u organizaciju slobodnog vremena djece.

Preduvjet rada s korisnicima s problemima u ponašanju je intervju s voditeljicama te završena edukacija o posebnostima rada s djecom i mladima s problemima u ponašanju koju provode djelatnici CNZD.

OBILJEŽJA PROSTORA POLUDNEVNOG BORAVKA

Prostorije u kojima se odvija rad poludnevnog boravka nalazi se u samom centru grada Osijeka na adresi Strossmayerova 1/I. Radi se o novouređenom iznajmljenom prostoru veličine 130 m² u kojem se uz poludnevni boravak odvija i redoviti rad Udruge, a u sklopu kojeg se nalazi sanitarni čvor i kuhinja s osnovnim elementima.

Za poludnevni boravak namjenski su opremljene tri zasebne prostorije: glavna prostorija za grupne aktivnosti i provođenje slobodnog vremena, prostorija za učenje koja je opremljena računalima te prostorija za objedovanje. Poludnevni boravak je funkcionalno opremljen sukladno dobi i interesima korisnika.